Analýza sociálních služeb města Kravaře

Zpracováno v rámci projektu „Sociální služby SOH“ spolufinancovaného z prostředků ESF prostřednictvím OP LZZ a státního rozpočtu ČR.

Obsah

Úvod 2

1. Základní informace 2

2. Informace potřebné pro zpracování analýzy 3

3. Seznam poskytovatelů sociálních a dalších služeb v Kravařích 5

4. Výsledky analýzy potřeb v oblasti sociálních služeb 6

Úvod

Analýza byla zaměřena na zjištění základních informací o městě Kravaře a zároveň zjištění potřeb občanů v oblasti sociálních služeb. Tyto informace jsou nezbytné pro přípravu dílčího komunitního plánu v rámci zpracování Strategického plánu rozvoje sociálních služeb SOH.

1. Základní informace

Komunitní plán sociálních služeb /dále KP/:

- je metoda, kterou lze na úrovni obcí, regionů nebo krajů plánovat sociální služby tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám jednotlivých občanů,

- je to otevřený proces zjišťování potřeb a zdrojů a hledání nejlepších řešení v oblasti sociálních služeb.

Charakteristickými znaky KP je důraz kladený

- Na zapojování všech, kterých se zpracovávaná oblast týká.
- Na dialog a vyjednávání.
- Na dosažení výsledků, které jsou přijaty a podporovány většinou účastníků.

KP probíhá ve třech fázích, přičemž zapojení veřejnosti musí probíhat po celou dobu zpracovávání komunitního plánu.

- Analytická část – zpracování situační analýzy oblasti rozvoje lidských zdrojů
- Strategická část KP – její zpracování včetně expertů
- Realizační část – realizace KP a jeho aktualizace

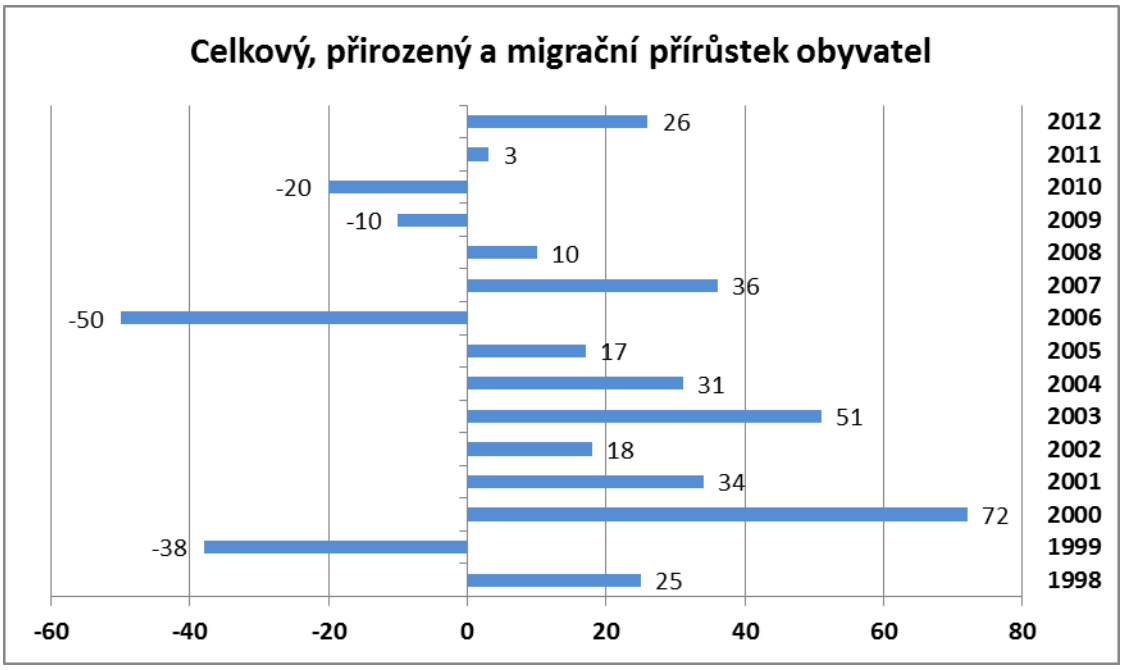
2. Informace potřebné pro zpracování analýzy

Město **Kravaře** dosahuje katastrální výměry 1 937 ha. Počet obyvatel tohoto města byl k 31. 12. 2012 celkem **6 762** obyvatel, z toho 1 042 ve věku 0-14 let, 4 709 ve věku 15-64 let a 1 011 ve věku 65 a více let. Průměrný věk obyvatel v Kravařích činí 40,3 let.

Skladba obyvatel je následující:

Skladba obyvatel města Kravaře				
Počet obyvatel k 31. 12. 2012		Počet obyvatel ve věku		
		0-14 let	15-64 let	65 a více let
Celkem	**6 762**	**1 042**	**4 709**	**1 011**
Muži	3 350	527	2405	418
Ženy	3 412	515	2304	593

Z následujícího grafu je patrný dlouhodobý nárůst počtu obyvatel. V roce 2000 je zaznamenán nejvyšší nárůst počtu obyvatel. Naopak v roce 2006 dochází k výraznému poklesu počtu obyvatel.

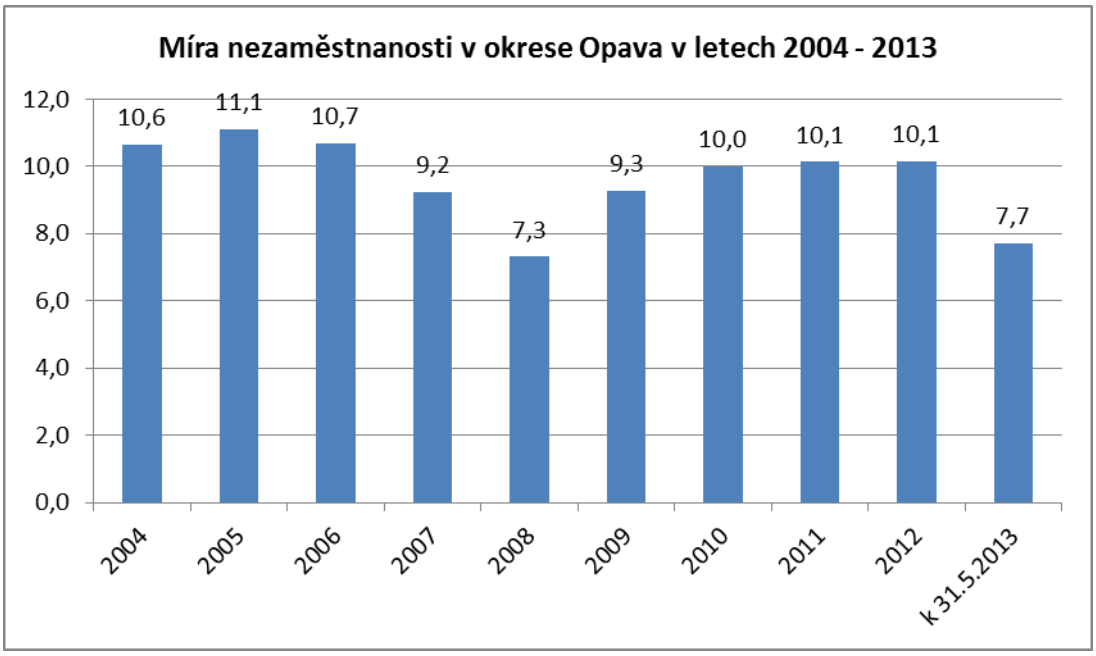

V roce 2012 byl v Kravařích zaznamenán celkový přírůstek obyvatel o 26 osob více než na počátku roku, vliv na tento přírůstek mělo především kladné saldo migrace (migrační saldo dosáhlo hodnoty 14 obyvatel), ale také přirozený přírůstek obyvatel (přirozený přírůstek 12 osob).

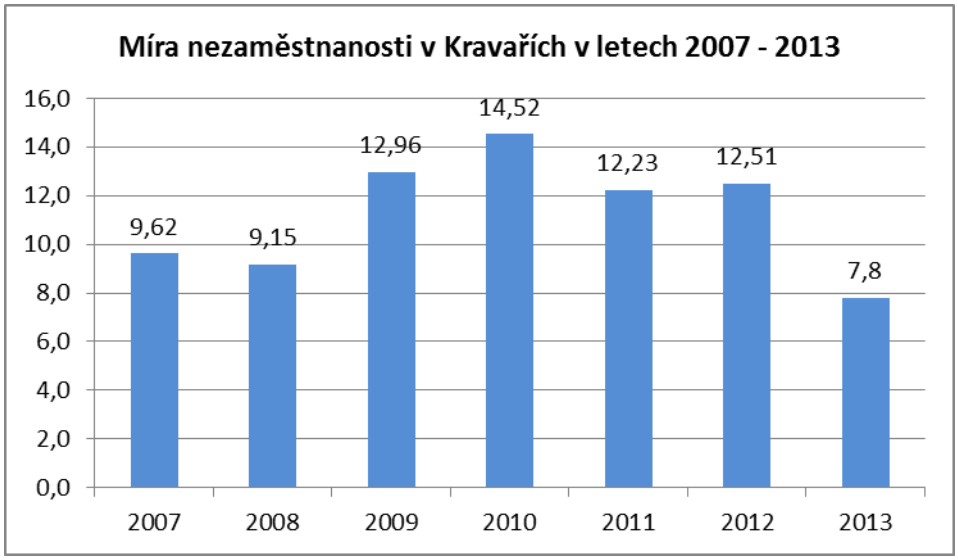
K 31. 5. 2013 bylo v registru kontaktního pracoviště Opava celkem **9 716 uchazečů o zaměstnání**. Podíl nezaměstnaných osob činí **7,7 %.** Meziměsíčně ubylo 505 osob a v porovnání s loňským květnovým stavem došlo k nárůstu o 714 uchazečů o zaměstnání. V evidenci bylo 5 136 mužů, což je o 627 osob více než ve stejném období roku 2012 a o 453 méně než ke konci předcházejícího měsíce. Počet evidovaných žen s předchozím měsícem klesl o 52 osob na 4 580.

V evidenci stále zůstává velký počet absolventů škol a mladistvých. Ke konci května bylo evidováno 676 absolventů škol a mladistvých. Tato skupina uchazečů o zaměstnání tvoří 7 % z celkového počtu nezaměstnaných osob. Zároveň bylo v evidenci 1 075 osob se zdravotním postižením, tedy 11 %.

Do evidence se nově přihlásilo 704 uchazečů o zaměstnání, což je o 96 méně než ke konci předcházejícího měsíce. V průběhu května byla ukončena evidence 1 209 uchazečům o zaměstnání. Z tohoto počtu nastoupilo do nového zaměstnání nebo začalo samostatně podnikat celkem 796 uchazečů. **Počet** nabízených **volných pracovních míst** je celkem **393.** O jedno volné pracovní místo se teoreticky uchází 24,7 osob.

Přímo v Kravařích evidoval Úřad práce v Opavě k 31. 5. 2013 celkem 1 210 uchazečů o zaměstnání, míra nezaměstnanosti dosahuje 7,82 **%.**

3. Seznam poskytovatelů sociálních a dalších služeb v Kravařích

Domov pro seniory sv. Hedviky
Alejní 375/22
74721 Kravaře
http://www.dskravare.cz

Agentura Zvoneček
Kostelní 33
Kravaře 747 21
http://www.agentura-zvonecek.cz/

Centrum volného času Kravaře
Náměstí 20/419
747 21 Kravaře
www.cvckravare.cz

4. Výsledky analýzy potřeb v oblasti sociálních služeb

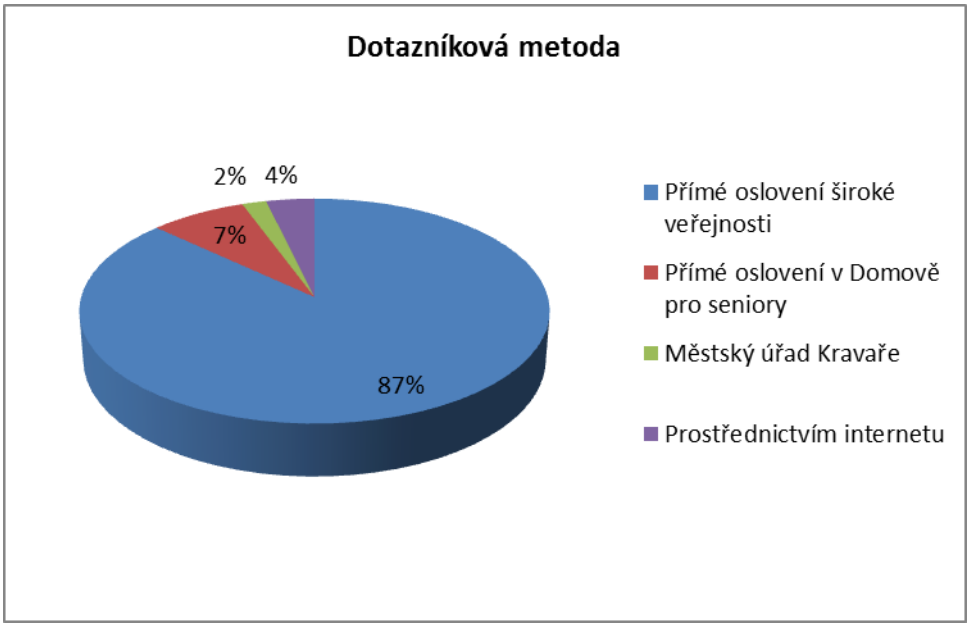
V rámci přípravy Komunitního plánu rozvoje sociálních služeb (dále jen KPSS) ve městě Kravaře, které je součástí projektu Sociální služby SOH, podpořeného OPLZZ, byla provedena analýza potřeb občanů města v oblasti sociálních služeb.

Analýza byla řešena třemi metodami a to dotazníkové šetření, přímé oslovení a internetový dotazník.

Dotazníky byly k dispozici na městském úřadě, vyplnili je pouze 3 občané. Přímým oslovením (anketou) bylo získáno 139 odpovědí, internetový dotazník vyplnilo 6 občanů.

Celkem tedy bylo získáno 160 odpovědí. Dotazník je součástí tohoto dokumentu a je jeho přílohou.

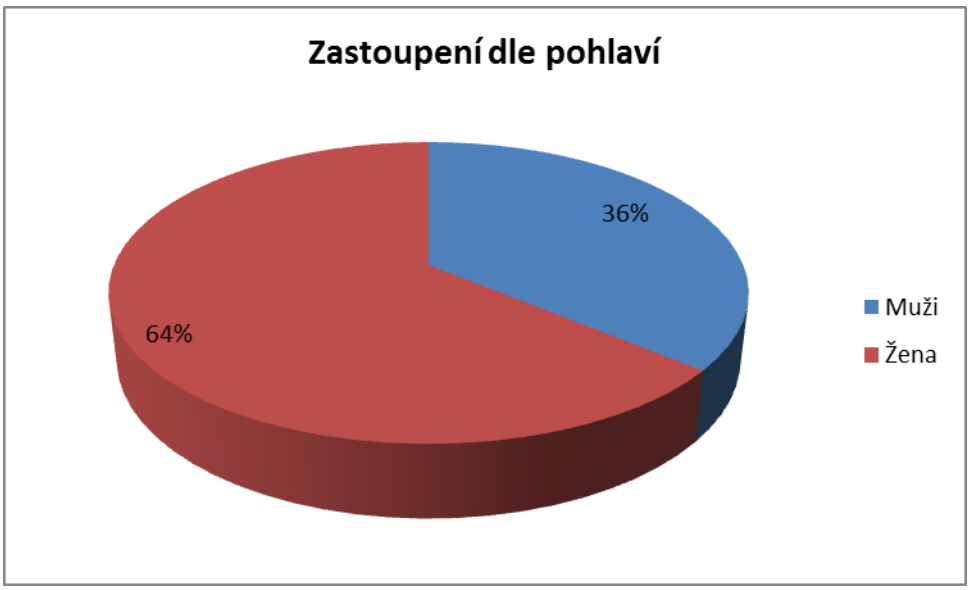
Dotazníková metoda	Počet	Podíl z celku v %
Přímé oslovení široké veřejnosti	139	86,9
Přímé oslovení v Domově pro seniory	12	7,5
Dotazníky - Městský úřad Kravaře	3	1,9
Prostřednictvím internetu	6	3,8
Celkem	**160**	100

4.1 Zastoupení dle pohlaví

Pro zjištění potřeb, které jsou často rozdílné i podle pohlaví, jsme se v přímém oslovení snažili o rovnoměrné rozložení na muže a ženy. Ochota odpovídat však (tak jako v jiných městech a obcích) byla u žen, což vyplývá i z role ženy v rodině (ženy se častěji starají o své příbuzné, případně pečují o děti).

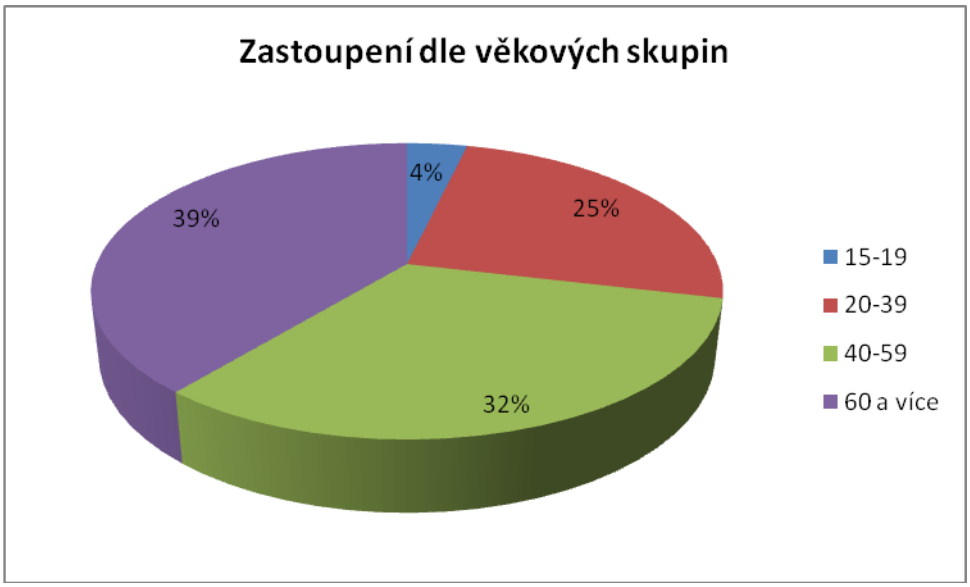
Pohlaví	Počet	Podíl v %
Muži	53	36,1
Žena	94	63,9
Celkem	**147**	100

4.2 Zastoupení dle věkových skupin

Důležitým faktorem pro stanovení rozvoje sociálních služeb je zjišťování potřeb v oblasti sociálních služeb u všech věkových kategoriích. Kromě věkové kategorie 15-19 let se podařilo oslovit jednotlivé věkové kategorie poměrně rovnoměrně. Ochota odpovídat souvisí také s tím, zda občan využívá služby vzhledem ke svému věku či zdravotnímu stavu. Proto je zastoupení mladých lidí tak nízké, přičemž počet odpovědí se zvyšuje s narůstajícím věkem.

Věkové skupiny	Počet	Podíl z odpovědí v %
15-19	5	3,7
20-39	34	25
40-59	44	32,4
60 a více	53	39
Celkem	**136**	100

4.3 Bydliště

Vzhledem k tomu, že město Kravaře je spádovou oblastí pro širší region, bylo zapotřebí také zjistit, kdo z oslovených respondentů je přímo z Kravař a kdo bydlí v jiných lokalitách. Z uvedené tabulky vyplývá, že 92% respondentů bydlí přímo ve městě Kravaře.

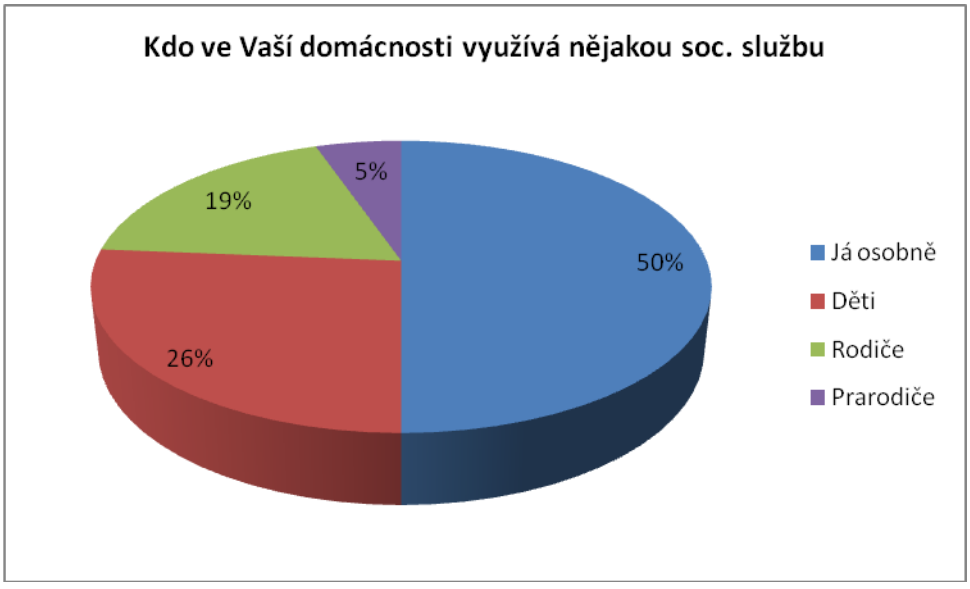
Bydliště	Počet	Podíl z celku v %	Podíl z odpovědí v %
Kravaře	144	90	92
Jinde	13	8,1	8,3
Bez odpovědi	3	1,9	
Celkem	**160**	100	100

4.4 Kdo ve vaší domácnosti využívá nějakou sociální službu

Pro zjištění situace ve využívání sociálních služeb (či návazných aktivit) byla respondentům položena otázka, zda oni sami či někdo z jejich blízkých v současné době využívá nějakou sociální službu.

Zaznamenali jsme vcelku překvapivý výsledek, že 50% respondentů, kteří na tuto otázku odpovídali, využívá nějakou sociální službu (či návaznou aktivitu). Na druhou stranu je nutno říci, že z celkového počtu oslovených pouze 49% vůbec nějakou službu využívá.

Kdo ve Vaší domácnosti využívá nějakou sociální službu	Počet	Podíl z celku v %	Podíl z odpovědí v %
Já osobně	38	24,8	50
Děti	20	13,1	26,3
Rodiče	14	9,2	18,4
Prarodiče	4	2,6	5,3
Bez odpovědi	77	50	
Počet odpovědí	76		
Celkem	**153**	**100**	**100**

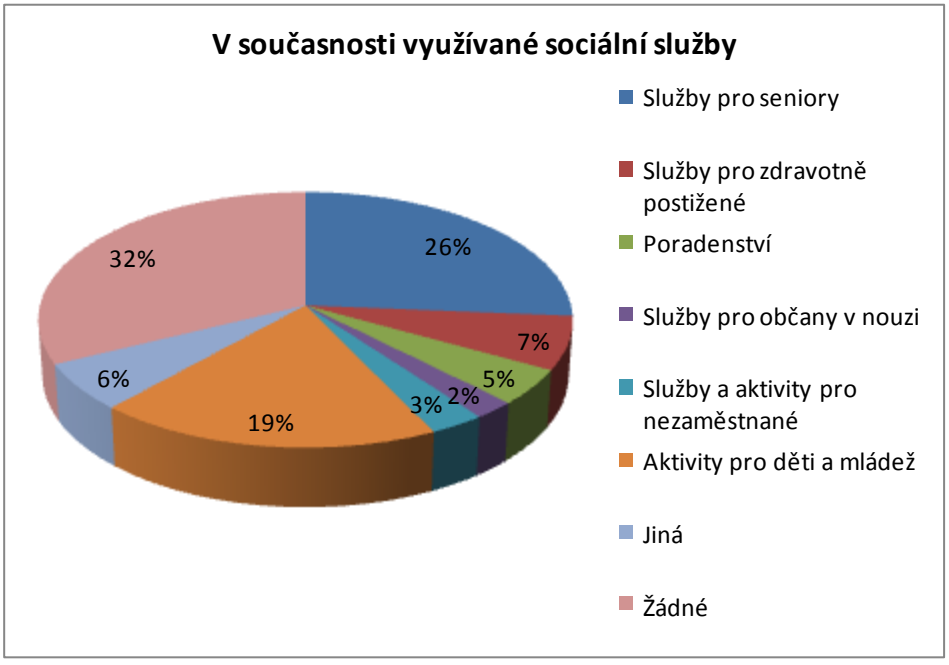
4.5 V současnosti využívané sociální služby

O jaké služby konkrétně jde, mohli respondenti odpovídat v další otázce. Největší podíl odpovědí byl u cílové skupiny senioři a to 35 využívaných služeb, a aktivity pro děti mládež s 25 odpověďmi.

Tento výsledek je logický, neboť v Kravařích je poměrně silně zastoupena skupina občanů nad 65 let a to 14%.

Na druhou stranu takřka stejným procentem (15%) je zastoupena i skupina mladých občanů ve věku 0-14 let, pro kterou jsou primárně určeny aktivity pro děti a mládež.

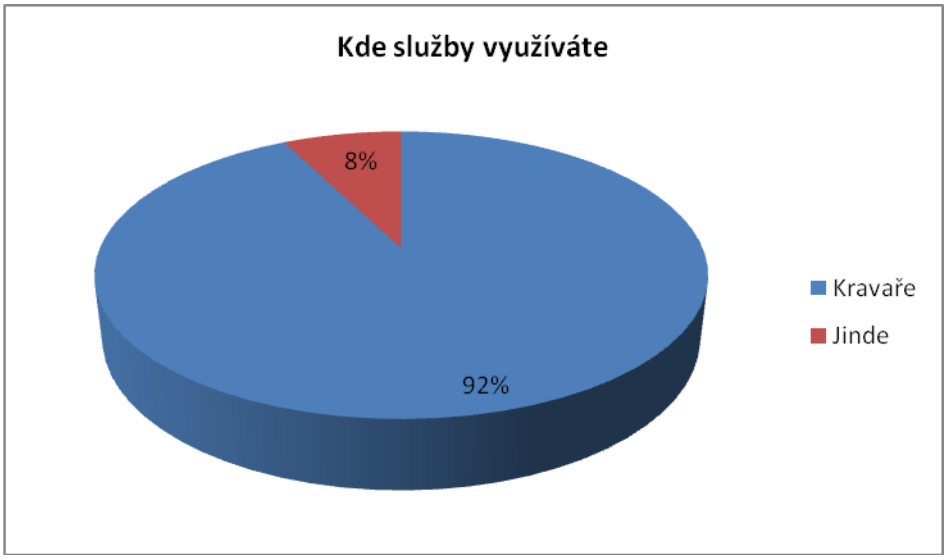
V současnosti využívané sociální služby	Počet	Podíl z odpovědí v %
Služby pro seniory	35	26,3
Služby pro zdravotně postižené	9	6,8
Poradenství	6	4,5
Služby pro občany v nouzi	3	3,0
Služby a aktivity pro nezaměstnané	4	3,0
Aktivity pro děti a mládež	25	18,8
Jiná	8	6,0
Žádné	43	32,3
Počet odpovědí	133	
Bez odpovědi	31	
Celkem	**164**	100

4.6 Kde tyto služby využíváte

Pokud občané města Kravaře využívají některou ze sociálních služeb či návazných aktivit, zjišťovali jsme, zda se soustředí právě na město a v něm zajišťované služby, či využívají dalších měst či obcí. Z odpovědí vyplynulo, že pouze 6 občanů využívá služby mimo město Kravaře.

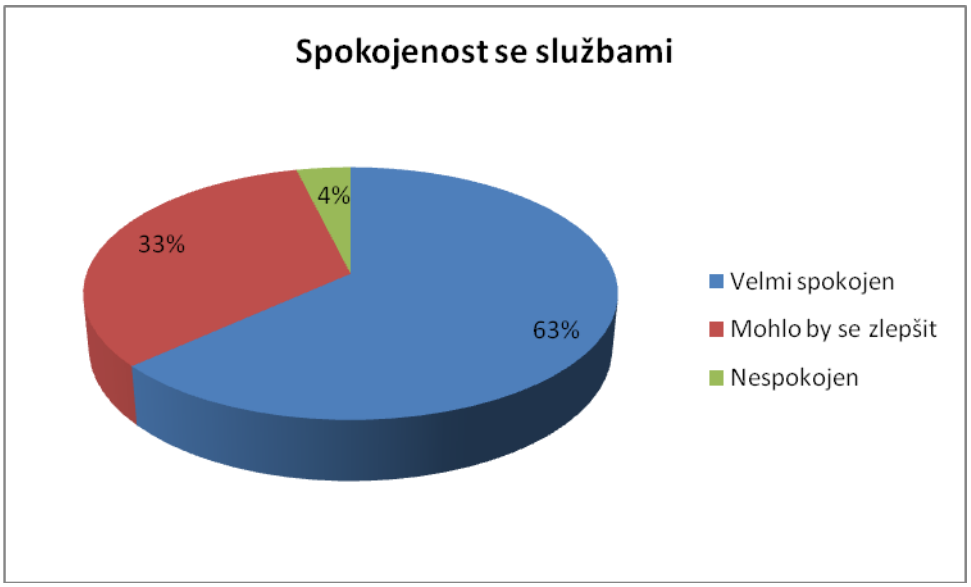
Kde služby využíváte	Počet	Podíl z celku v %	Podíl z odpovědí v %
Kravaře	74	50,0	92,5
Jinde	6	4,1	7,5
Bez odpovědi	68	45,9	
Počet odpovědí	80		
Celkem	**148**	**100**	**100**

4.7 Jak jste s Vámi uvedenými službami či aktivitami spokojeni?

Pokud už občané využívají nějaké služby, které ve městě existují, bylo zapotřebí zjistit, zda a jak jsou se službami spokojeni. Z celkového počtu 79 odpovědí odpovědělo 63,3% respondentů, že jsou se službami velmi spokojeni, nespokojena jsou necelá 4% respondentů.

Jak jste s Vámi uvedenými službami či aktivitami spokojeni?	Počet	Podíl z celku v %	Podíl z odpovědí v %
Velmi spokojen	50	33,78	63,29
Mohlo by se zlepšit	26	17,57	32,91
Nespokojen	3	2,03	3,80
Bez odpovědi	69	46,62	
Počet odpovědí	79		
Celkem	**148**	**100**	**100**

V rámci této otázky mohli respondenti rovněž uvést, co by se mělo v jednotlivých službách zlepšit. V Domově pro seniory navrhují uživatelé tato zlepšení:

- Chybí kulečník, společenské hry
- Zlepšit stravu – 2x
- Vybavení domova pro seniory

Z ostatních námětů:

- více aktivit pro děti – 5x
- pan ředitel ve škole, počet míst ve školce
- málo míst, docela drahé
- zázemí a kvalita služeb
- více služeb a větší zázemí pro služby zdravotně postiženým
- více středisek pro děti a mládež
- výtah ve zdravotním středisku

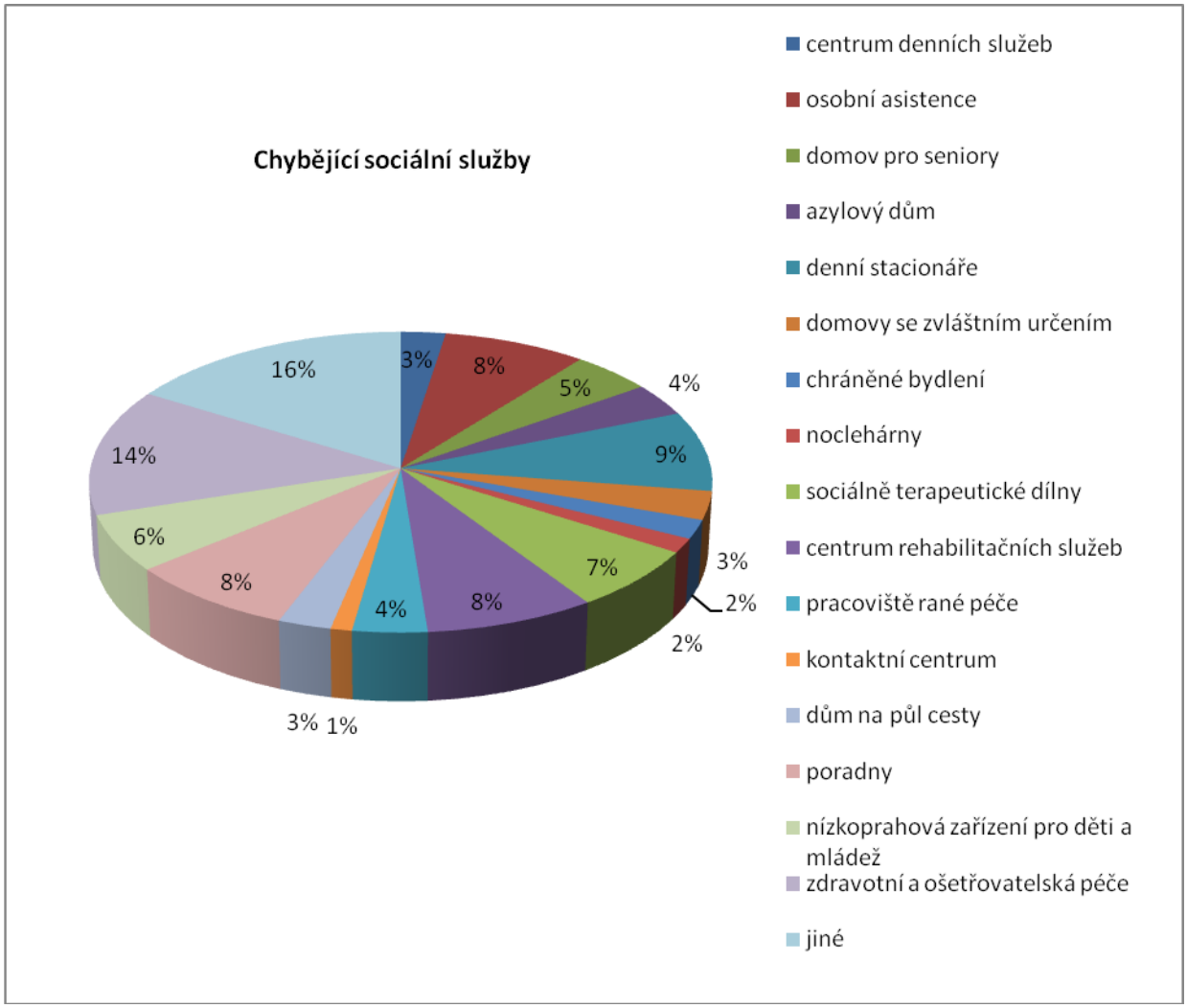
- hřiště pro děti
- cyklistické stezky
- chybí veřejné WC
- více míst pro děti v mateřské škole
- více informovat o novinkách

4.8 Chybějící sociální služby

Respondentů jsme se rovněž dotazovali, jaké služby ve městě Kravaře podle jejich názoru chybí. Tato otázka byla (a vždy je) poměrně komplikovaná, neboť tazatelé museli některé služby vysvětlovat. Rovněž na tuto otázku mohli respondenti uvést více odpovědí.

Podle respondentů ve městě nejvíce chybí zdravotní a pečovatelská péče, denní stacionáře, centrum rehabilitačních služeb, poradny, sociálně terapeutické dílny.

Chybějící sociální služby	Počet	Podíl z odpovědí v %
Centrum denních služeb	5	2,54
Osobní asistence	16	8,12
Domov pro seniory	9	4,57
Azylový dům	7	3,55
Denní stacionáře	17	8,63
Domovy se zvláštním určením	6	3,05
Chráněné bydlení	4	2,03
Noclehárny	3	1,52
Sociálně terapeutické dílny	13	6,60
Centrum rehabilitačních služeb	16	8,12
Pracoviště rané péče	7	3,55
Kontaktní centrum	2	1,02
Dům na půl cesty	5	2,54
Poradny	16	8,12
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	12	6,09
Zdravotní a ošetřovatelská péče	27	13,71
Jiné	32	16,24
Bez odpovědi	38	
Počet odpovědí	197	
Celkem	**235**	**100**

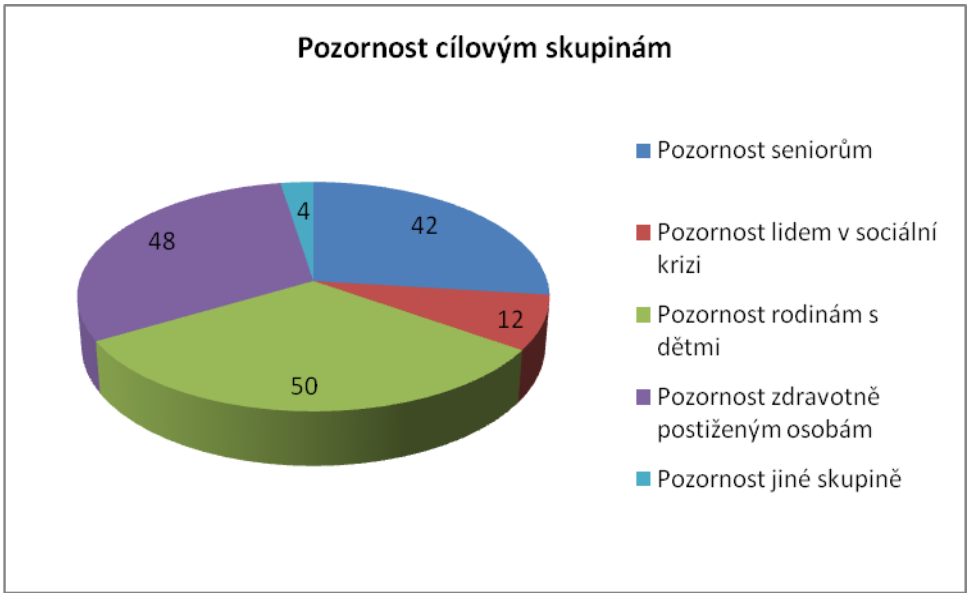

Na otázku jiné odpověděli někteří respondenti takto:

- dům s pečovatelskou službou
- mateřská školka, málo míst, dětské centrum pro větší děti
- rekreační místa (lavičky)
- celková nespokojenost s vedením Kravař
- hřiště
- koše, lavičky, dětské hřiště, místa na parkování
- bezbariérové přístupy, odborní lékaři
- výtah ve zdravotním středisku – 8x
- sáčky pro psy
- špatné cesty a chodníky, auta zaparkovaná na chodnících
- rozšířit aquapark
- hřiště pro děti, koupaliště
- mateřské centrum
- donášková služba
- nějaké zařízení pro mladé

4.9 Pozornost cílovým skupinám

Rovněž na tuto otázku mohli respondenti odpovědět vícekrát. Jako nejvíce důležitou cílovou skupinou se podle respondentů jeví rodiny s dětmi a zdravotně postižení. Jen o málo méně pak seniorům.

Preferované skupiny podle naléhavosti (1 = nejnaléhavější)						
	Pozornost seniorům	Pozornost lidem v sociální krizi	Pozornost rodinám s dětmi	Pozornost zdravotně postiženým osobám	Pozornost jiné skupině	Bez odpovědi
	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet
1	42	12	50	48	4	9
2	40	16	30	23	0	0
3	20	34	16	27	0	0
4	14	38	19	19	0	0

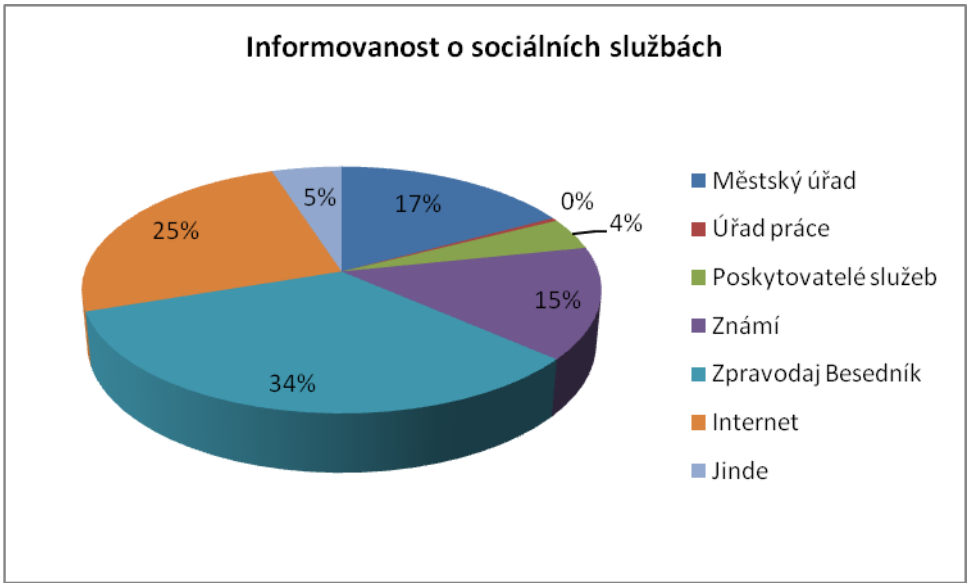

4.10 Kde získáváte informace o sociálních službách

Informace o sociálních službách získává nejvíce respondentů z městského zpravodaje (jednalo se spíše o obecné informace o dění ve městě). Na druhém místě byl internet a třetím pak městský úřad. Malé procento informací získávaných od uživatelů je dáno malým množstvím poskytovatelů ve městě.

Je tedy zřejmé, že budou-li poskytovány informace o průběhu komunitního plánování, je velmi důležité využít jak místní zpravodaj, tak internet.

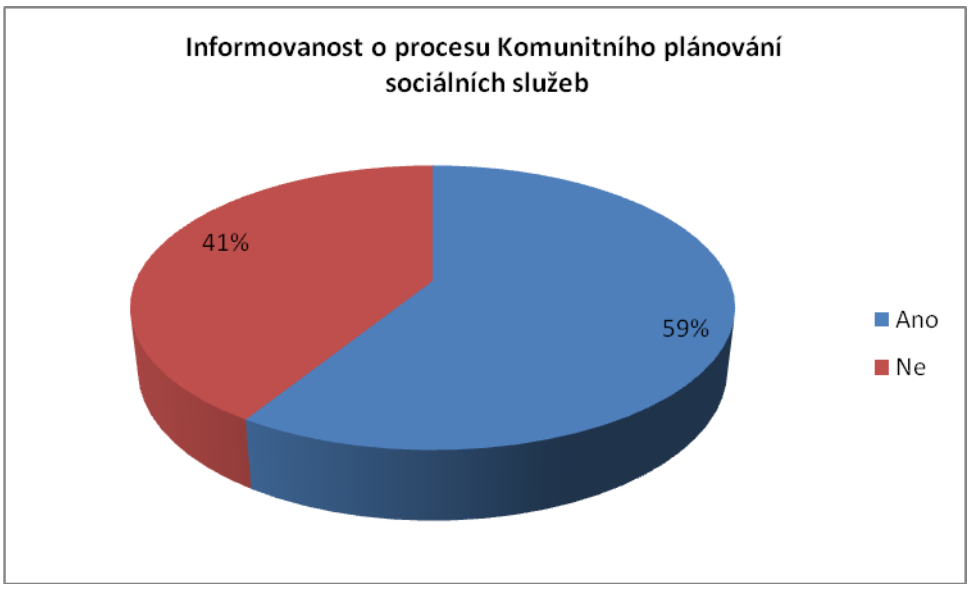
Kde získáváte informace o sociálních službách?	Počet	Podíl z odpovědí v %
Městský úřad	41	17,15
Úřad práce	1	0,42
Poskytovatelé služeb	10	4,18
Známí	35	14,64
Zpravodaj Besedník	80	33,47
Internet	60	25,1
Jinde	12	5,02
Bez odpovědi	10	
Počet odpovědí	239	
Celkem	**249**	**100**

4.11 Informovanost o Komunitním plánování sociálních služeb?

Poměrně překvapující byla informace, že cca 59% respondentů je o komunitním plánování ve městě informováno. Tato skutečnost je zřejmě dána i tím, že v předchozím období proběhlo dotazníkové šetření města Kravaře a pro informování o zahájení zpracování komunitního plánu byli občané informováni městským rozhlasem.

Jste o Komunitním plánování sociálních služeb informováni?	Počet	Podíl z celku v %	Podíl z odpovědí v %
Ano	83	56,46	58,87
Ne	58	39,46	41,13
Bez odpovědi	6	4,08	
Počet odpovědí	141		
Celkem	**147**	100	100

Závěr

Prostřednictvím analýzy bylo opět zjištěno, že přímé oslovení, tedy anketa mezi občany, je jednou z nejúčinnějších metod. Pokud bychom se soustředili pouze na vyplňování běžných dotazníků, a to i přes internet, nebylo by dosaženo dostatečného množství odpovědí.

Spokojenost s poskytovanými službami je dobrá. Podle respondentů ve městě nejvíce chybí zdravotní a pečovatelská péče, denní stacionáře, centrum rehabilitačních služeb, poradny, sociálně terapeutické dílny.